

## Ogeysiis ku saabsan erayada haboon ee la isticmaalo halkii aad ka isticmaali laheyd "Aqoonta luqadda ingiriiska ee yar"

Dawladda federaalku waxay dadka ay ku adag tahay inay fahmaan Af Ingiriisiga ku tilmaantaa "Kuwa aqoontooda luuqadda Ingiriisku yartahay" waxaana loo gaabiyaan LEP. Dadka la hadlay Xafiiska Sinnaanta Jinsiyadaha waxay sheegeen inay ixtiraam darro tahay in qof loogu yeero "Midka aqoontisa luqadda ingiriisku ay liidato." Xafiiska Sinnaanta Jinsigu wuxuu ku talinayaan taa badalkeeda loogu yeero:

- "Dadka u baahan helitaanka adeegga luqadda."
- "Dadka u baahan helitaanka adeega xiriirka."
- "Dadka adeegsada luqadaha aan Ingiriisiga ahayn."

Shaqaalahaa dawladda goboleedka ayaa mas'uul ka ah inay dadka ka caawiyaan dhanka luqadda.

Waxaad ka heli website-ka hoose ixtiraam leh oo loo isticmaali karo dadka maqalka: <https://dail.vermont.gov/sites/dail/files/documents/HearingTerminology.pdf>. Lifaaqa B oo xogta dhan ku xusantahay ayaa laga heli karaa macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan dadka maqalka la'.

## Hordhac

Ujeedada Xafiiska Sinnaanta Jinsiga waa in la beddelo nidaamyada dawladd-goboleedka ee caddaalad-darrada ku ah dadka aan cadaanka ahayn. Nidaamyada dawladeed ee caddaalad darrda ku ah dadka aan cadaanka aheyn, waxa ay caddaalad darro ku yihiin qof kasta. Warbixintu waxa ay ku saabsan tahay sida dawladda Gobolku u horumarin karto in dadka aan af ingiriska ku hadlin ay helaan adeeg luqadeed.

Dawladd-goboleedyadu waa inay raacaan xeerarka federaalka ee la xiriira helitaanka adeega luqadda. Xeerarka federaalku wuxu xaqijinayaan in qof kastaa uu heesto adeegyada dawladda. Dawladda federaalku waxay baaritaan ku sameysay 2 qaybood oo ka mid ah dawladda Goboleedka Vermont 3dii sano ee la soo dhaafay. Dowladda federaalku waxay ogaatay in aysan raacin xeerarka helitaanka adeegga luqadda heer federaal. Baaritaannadani waxa Dawladda uga baxay qarash. In dariskeenna ku hadla luqadaha aan Ingiriiska aheyn la siiyo adeega helitaanka luqaadda ayaa ah sheyga ugu mudan.

Xafiiska Sinnaanta Jinsigu wuxuu qabtay laba kulan-bulsho sanadkii 2022. Dadka ka soo qayb galay kulanka bulshada ayaa ka hadlay waxa ay dawlad-goboleedka ka qabanayso bixinta adeega luqadda. Dadkii ka soo qaybgalay shirarku waxay sidoo kale ka hadleen sidii loo wanaajin lahaa helitaanka adeega luqadda ee gobolka Vermont. Kulankii ugu horreeyay waxaa lagu qabtay Bishii Abriil 2022 Waterbury, VT iyo khadka tooska ah ee ZoomGov. Dadweynihii ka soo qaybgalay kulanki ugu horreeyay waxay soo jeediyeen fikrado ku saabsan sidii ay dawlad gobolku u horumarin lahayd helitaanka adeegga luqadda. Qoraalada xogta kulanki koowaad waxay ku qoranyihiin Lifaqa F ee warbixinta.

Kulankii labaad wuxuu dhacay bishii Agoosto 2022. Dadweynihii kasoo qeyb galay kulankii labaad waxay ka doodeen liiska 26 talo-bixin oo ka soo baxay shirkii koowaad. Xafiiska Sinnaanta Jinsigu wuxuu dadka siiyay xog-ururin shir kasta ka dib. Dadku waxay u isticmaali karaan xog-uruurintan si ay ugu sheegaan Xafiiska Sinnaanta Jinsiyadaha fikradahooda si ay u horumariyaan helitaanka adeegga luqadda.

Xafiiska Sinnaanta Jinsiga waxa kale oo uu baaray inta ay ku kacayso in loo turjumo dukumentiyadaaadka muhiimka u ah luqadaha aan Ingiriiska ahayn. Dukumeentiyadan waxaa loo yaqaan "dokumentiyada muhiimka ah." Sharchiyada dowladda dhexe ayaa sheegaya in dowlad goboleedyadu ay ku qasban yihiin in ay u turjumaan dukumentiyada muhiimka ah luqadaha aan Af ingiriiska ahayn. Dowladda Gobolku ma aysan turjumin dukumeentiyo badan oo muhiim ah. Lifaqa G ee warbixinta ayaa qeexaya mashruuca cilmi-baarista ee dukumeentiga muhiimka ah.

## Qaybaha aasaasiga ah ee Qorshaha Helitaanka Adeegga Luqadda

Qorshaha helitaanka adeegga luqadda wuxuu qeexayaa sida hay'adda dawladdu u hubinayso in dadka ku hadla luqad kasta ay heli karaan adeegyadeeda. Warbixinta waxaa ku xusan macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan xeerarka dawladda dhexe ee qorshooyinka helitaanka adeegga luqadda.

Hay'adaha dawladda gobolku waa inay hubiyaan in dadka luqad kasta haku hadlaane ay heli karaan adeegyo lamida dadka kale. Helitaanka adeegga luqadda ee loo simanyahay waa marka qof kasta haysto waxa uu u baahan yahay si uu u helo adeegyada dawladda Gobolka, iyada oo aan loo eegin luqadda ay ku hadlaan. Lifaqa B ee warbixintu waxa ku xusan bogag iyo maqaallo badan oo ku saabsan helitaanka adeegga luqadda.

## Dukumentiyada Muhiimka ah

"Dokumentiyada muhiimka ah" waxaa ku jira maclumaad muhiim ah oo ay dadku u baahan yihiin inayogaadaan si ay u helaan adeegyada dawladda Gobolka. Dukumeentiyada kaliya uu heli karo qof kasta oo Vermont jooga waa dukumeentiyada muhiimka ah. Qof kasta oo lacag ka hela dowladda federaalka waa inuu raaca shuruucda ku saabsan tarjumaada dokumentiyada muhiimka ah. Qofku had iyo jeer waxa uu xaq u leeyahay in uu helo turjumid hadal ah haddii ay u baahdaan si ay u helaan adeeg wanaagsan. Warbixinta waxa ku xusan maclumaad dheeraad ah oo ku saabsan xeerarka turjumaadda dukumeentiga muhiimka ah.

In luqad fudud oo fasiix ah lagu tarjumo dokumentiyada muhiimka ah waxay ka caawiyaan dadka inay fahmaan maclumaadka adag. Hadii lasoo koobo dukumeentiyada muhiimka ah ee ku turjuman luqadda fasiix ah, waxay ka yaraan karaan nuqulkii asalka ahaa maadaama lasoo koobay. Dukumeenti gaaban ee lasoo koobay ayaa qarash ahaan jaban in loo turjumo luqad kale. Lifaaqa B ee warbixinta waxa ku xusan maclumaad dheeraad ah oo ku saabsan dokumentiyada luqadda fudud ee fasiixa ah.

Aad bay u adagtahay in la ogaado inta qof ee ku hadla luqad kasta Gobolka Vermont. Cilmibaaris Bulshada Maraykanka ee la sameeyay 2021 ayaa sheegaysa in ilaa 7,705 qof oo u baahan helitaanka adeegga luqadda ay ku nool yihiin Vermont. 7,705-kaas qof waxay u dhigma ilaa 1.3% dhammaan dadka ku nool Vermont. Xogta Cilmibaarista Bulshada Maraykanka waa in aanay noqon maclumaadka kaliya ee hay'adda Gobolku isticmaalaan marka ay samaynayaan qorshooyinka helitaanka adeegga luqadda.

Cilmibaarista Bulshada Maraykanku ma tirin qof kasta oo qaba baahida helitaanka adeega luqadda. Waxay u badan tahay inay jiraan 1,000 ilaa 1,200 qof oo ku nool Vermont oo ku hadla Isbaanishka ama luqadda asalka ah ee Latin Ameerika. Hay'adaha dawladda Vermont waa inay had iyo jeer u turjumaan dokumentiyada muhiimka ah luqadda Isbaanishka.

Dad badan oo maqalka la' oo ku nool Vermont ayaa isticmaala Luqadda dadka maqalka la' ee Ameerikaanka si ay ula xiriiraan dadka kale. Sharciga Naafada Ameerikanka wuxuu leeyahay xeerar ku saabsan siinta caawinta adeega luqadda dadka maqal la'. Hay'adaha dawladda Vermont waa inay raacaan xeerarkan. Xafiiska Sinnaanta Jinsiga waxa uu ku talinaya in Hay'daha Gobolka ay u turjumaan dhammaan dokumentiyada muhiimka ah Luqadda dadka maqalka la' ee Mareykanka. Turjumaada Luqadda dadka maqalka la' ee Ameerika waxaa loola jeeda in la sameeyo muuqaal qof ku hadlaya luqadda dadka maqalka la' oo tarjumaya dukumeentiga.

Marka ay samaynayaan qorshooyinka helitaanka adeega luqadda, hay'adaha dawladda ee gobolka waa in ay ogadaan inta qof ee adeegsada barnaamijyadooda luqad kasta oo aan Af Ingiriiska ahayn.

## In dadka loo sheego adeegyada luqadda ee ay heli karaan

Hay'ad kasta oo dowli ah oo lacag ka hesha dowladda federaalka waa inay dadka u sheegtaa helitaanka adeegyada luqadda mar kasta oo ay soo diraan farriin ay tahay inuu qofku ka jawaabo. U sheegida dadka helitaanka adeegyada luqadda waxaa loo yaqaan "ogeysiinta helitaanka adeegyada luqadda".

Xafiiska Sinnaanta Jinsigu wuxuu ku talinayaa in hay'daha dawlad goboleedka Vermont ay soo diraan ogeysiisyada ku suaabsan helitaanka adeegyada luqadda iyagoo isticmaalya 14 luqadood oo kala ah:

- Carabi
- Boosniyaan
- Burma
- Daari
- Faransiis
- Kiruundi
- Xuruufta Af Shiinees-ka ah oo la fududeeyay ee loo isticmaalo in lagu qoro Af Mandarin-ka Shineeska
- Neebaali
- Baashtuu
- Soomaali
- Isbaanish
- Sawaaxili
- Yukreeniyaan
- Fiyatnaamiis

Xafiiska Sinnaanta Jinsigu wuxuu kaloo ku talinayaa in ogeysiisyada adeegyada helitaanka luqadda ay ku jiraan laba shay oo kale:

- Adigoo adeegsanaya dhammaan isgaarsiinta qoralka ah, ugu sheeg dadka isticmaala tignoolajiyada fududeysa xiriirka inay jiraan aalado ay ku isticmaali karaan si bilaash ah.
- Dhammaan website-yada dawladda Gobolka iyo isgaarsiinta elegtarooniga ah sida iimaylka waxaad gelisaa fiidowga Luqadda dadka maqalka la' ee Maraykanka adigoo dadka u sheegaya wax ku saabsan caawimaadda luqadda ee bilaashka ah.

Liiska luuqaduhu waxay ka yimaaddeen Hay'adda Adeegyada Aadanaha, gaar ahaan Guddiga qaabilan dadka aan Ingiriisiga badan aqoon iyo Xafiiska Sinnaanta Jinsiga ee wada hadalka bulshada. **Kahor inta aan la turjumin dokumentiyada muhiimka ah, Hay'ad Goboleed kasta waa inay ogaataa luqadaha ay ku hadlaan dadka isticmaala adeegyadooda.**

Dad badan ayaa codsan doona adeegyada luqadda marka Hay'adaha dawlad goboleedka ay qabtaan shaqo wanaagsan oo dadka loogu sheego adeegyada luqadda ee bilaashka ah.

Eeg Lifaqa C ee warbixinta ku xusan si aad u hesho macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan Hay'adda Adeegyada Aadanaha, Guddiga qaabilan dadka aan Ingiriisiga badan aqoon. Lifaqa C ee warbixinta ayaa ka hadlaya tirada qaxootiga dib u dajinta loogu sameeyay Gobolka Vermont intii u dhaxaysay 2012-2022.

## Buuga Hawlaha Helitaanka adeega luuqadda

Buug-gacmeedka hawlha helitaanka luuqadda ayaa u sheegaya shaqaalaha Gobolka macluumaadka ay u baahan yihiin si ay u helaan adeegyada luuqadda ee dadka ay u adeegayaan. Lifaqa E ee warbixinta waxaa ku qoran tusaale tilmaamaha hawlha helitaanka luuqadda ee Waaxda Shaqada ee Vermont.

## Natiijooinka iyo Talooyinka

Inta badan talooyinkan waxay ka yimaadaan wada-hadallada bulshada ee dhacay bilihii Abriil iyo Agoosto 2022. Sidoo kale, Natiijooyin iyo talooyin dhowr ah ayaa ka yimid cilmi-baarlis uu sameeyay Xafiiska Sinnaanta Jinsiga oo ku saabsan dokumentiyada muhiimka ah. Waxaa jira 6 qaybood oo natiijooyin iyo talooyin ah. Liiska waxa loo habeeyey si qayb-qayb ah, lkn laguma saleyn sida natiijooyinka iyo talooyinku u kala muhiimsanyihiin. Dawlad-goboleedka iyo dawladaha hoose waa inay sameeyaan inta ugu badan ee talooyinkan ah:

- Qiyamka, Qaab-dhismeedka, iyo Dhaqanka

Qiyamkena ayaa inoo sheega sida aan ula dhaqano dadka

Natiijooyinka:

- Dawladda Gobolku ma hayso bayaan ku saabsan qiyamkeena la xiriira helitaanka adeega luqadda.
- Dadka haysta shaqooyinka adeegyada luqadda inta badan lama siiyo lacag ku filan oo ay naftooda ku masruufaan. Tani macno ma samaynayso, sababtoo ah tarjumaanadu waxay u baahan yihii tababar badan si ay u guuleystaan.

Talooyin:

- Abuur warbixin ka hadleysa qiyamka oo rasmi ah kuna saabsan helitaanka adeega luqadda. Bayaanka qiyamku waa inuu sheegaa in dawlada Gobolku ay balan qaadayso inay hubiso in qof kasta oo ku hadla luqad aan Ingiriisi ahayn oo Vermont ku noo uu heli karo adeegyada dawlada Gobolka. Tusaale ku saabsan bayaanka qiyamkeena ayaa ku jira Lifaaqa D oo luqadda fudud ku qoran lana soo koobay iyo warbixinta oo dhameystiran.
- Sharci-dejintu waa in ay sameeyaan sharchiyo la xiriira qorshooyinka helitaanka adeegga luqadda. Sharcigu waa inuu weydiyo hay'adaha Gobolka inay lahaadaan qorshe luuqadeed oo ugu yaraan u xooggan sida qorshaha helitaanka adeega luqadda ee ku jira lifaaqa D ee warbixintan.
- Dadka qaarkiis waxay yiraahdeen waa inay jirtaa hal goob oo ka taala dowlad goboleedka halkaas oo qof kasta oo qaba baahi luqadeed uu ka heli karo caawimaad. Dadka qaar ayaa sheegay in Xafiiska Sinnaanta Jinsiyadu uu noqdo meesha uu qof kastaa ka heli karo kaalmada luqadda. Qaar ka mid ah shaqaalaha Gobolka ayaa sheegay in Hay'adda Adeegga Aadanaha ay noqoto meel ay dadku u aadaan caawinta luqadda. Wadahadal dheeraad ah ayaa loo baahan yahay si go'aan kama dambays ah loo gaaro.
- Dawladda Gobolku waa inay kordhisaa mushaarka ay siiso shirkadaha shaqaaleysiya turjubaannada. Markaas ayay shirkaduhu awoodi karaan inay turjubaanada lacag fiican siyyaan.

- **Xogta, Qiimaynta, iyo Warbixinta**

Xogtu waa warbixin. Qiimayntu waxay noo sheegaysaa sida wanaagsan ee aan uga shaqaynayno in aan dadka adeegga luqadda siino.

Natiijooyinka:

- Dawladda Gobolku ma hayso macluumaad ku filan oo ku saabsan inta lacag ee ku baxda helitaanka adeega luqadda. Shaqaalaha gobolka lama socdaan luqadaha ay dadku adeegsadaan marka ay waydiisanayaan caawinaad dhanka luqadda ah.
- Dawladda Gobolku ma hayso macluumaad ku filan oo ku saabsan inta qof ee ku hadla luqad aan Ingiriiska ahayn ee ku sugaran gobolka Vermont.

Talooyin:

- Shaqaalaha gobolku waxay u baahan yihiin tababar si ay u ururiyaan macluumaadka ku saabsan luqadaha ay dadku isticmaalaan.
  - Barnaamij Goboleed kastaa waa inuu ogaadaa inta ay ku kacayso turjumidda dukumeentiyadiisa muhiimka ah.
  - Sharci-dejintu waa in ay sameeyaan sharci u faraya dhammaan hay'adaha Gobolka in ay la socdaan inta uu la egypt qarashka ay ku bixinayaan adeegyada luqadda.
  - Shaqaalaha gobolku waa inaysan ku kaydin macluumaadka gaarka ah ee dadka isla meesha ay ku hayaan macluumaadka adeegyada luqadda. Macluumaadka shakhsiga waxaa ku jira waxyaabo ay ka mid yihiin magacyada dadka ama taariikhda dhalashadooda. Ujeedadu waa in la ilaaliyo xogta qaaska ah ee dadka.
- 
- **Hawlaho iyo Hab-maamuuska Shaqaalaha**

Talooyinkani waxay la xiriiraan sida shaqaalaha Gobolku ay dadka u siiyaan adeegyada luqadda.

## Natijjooyinka:

- Hay'adaha Gobolka qaarkood ma haystaan kaabaayaal ku filan oo ay ku fuliyaan xeerarka helitaanka adeega luqadda ee dawladda dhexe. kaabayaasha waxa ku jira shaqaale iyo lacag.
- Inta badan hay'adaha gobolka ma raacaan sharciyada federaalka ee ku saabsan u sheegidda dadka adeegyada luqadda bilaashka ah.
- Inta badan hay'adaha gobolka ma raacaan sharciyada federaalka ee ku saabsan tarjumaada dokumentiyada muhiimka ah.
- Dukumeentiyada muhiimka ah qaarkood waxay u baahan yihin in lagu qoro luqad fudud lana soo kobo ka hor inta aan loo turjumin luqad kale.
- Shaqaalahha gobolku waxay si degdeg ah dadka u siin karaan kaalmo xagga luqadda ah haddii ay isticmaalaan barnaamijyada kombiyutarka si ay ugu sheegaan marka qof u baahan yahay kaalmada luqadda.
- Inta badan shaqaalahha Gobolka waxay ku hadlaan Af Ingiriis kaliya.
- Shaqaalahha dawladda ee ku hadli kara luqado kale oo aan Ingiriisi ahayn waa in aanay wax tarjumin haddii aysan u tababarneyn.
- Inta badan shaqaalahha Gobolka ma haystaan fursado ku filan oo ay ugu tababartaan siinta dadka adeegyada luqadda.

## Talooyin:

- Xafiiska Guddoomiyaha Gobolka iyo Sharci-dejinta Gobolka waa in ay siiyan hay'adaha Gobolka ilo dhaqaale oo dheeraad ah si ay u raacaan xeerarka helitaanka adeega luqadda ee federaalka.
- Hay'adaha gobolku waa inay had iyo jeer ku soo diraan macluumaadka ku saabsan adeegyada luqadda bilaashka boostada taas oo aay dadka waajibu ku tahay in ay ka jawaabaan.
- Hay'daha gobolku waa in ay u turjumaan dokumentiyada muhiimka ah luuqado aan Ingiriis ahayn. Waa inay hubiyaan inay turjumaan dokumentiyada muhiimka ah mar kasta oo ay cusbooneysiyaan.
- Hay'daha gobolku waa in ay hay'ad kasta ugu yaraan hal shaqaale masuul uga dhigaan hubinta in dukumeentiyada muhiimka ah xogtooda la cusbooneysiay.

- Shaqaalaha gobolku waa inay luqad fudud ku qoraan soona koobaan dokumentiyada muhiimka ah ee dheer.
- Shaqaalaha gobolku waa inay isticmaalaan barnaamijyada kombuyuutarka kuwaas oo u sheegaya xilliga ay caawin doonaan dadka u baahan adeegyada luqadda.
- Shaqaalaha gobolku waa inay isticmaalaan kaarar ay ku qoranyihii liiska su'aalo la turjumay si ay dadka uga caawiyaan inay shaqaalaha u sheegaan luqadda ay ku hadlaan. Kaararkan waxa loo yaqaan kaararka "Waan hadlaa". Lifaqa B ee warbixinta waxa ku xusan tusalooyin ku saabsan kaararka "Waan hadlaa".
- Shaqaalaha gobolku waa inay adeegsadaan muuqaal qof adeegasanaya Luqadda dadka maqalka la' ee Ameerikaanka ah si loo caawiyo dadka adeegsada Luqadda dadka maqalka la' ee Ameerika.
- Waaxda Kheyraadka Dadku waa in ay tijaabisaa xirfadaha luqadda shaqaalaha ka hor inta uusan shaqaaluhu wax turjumin. Hadda, Waaxda Kheyraadka Dadku ma lahan sharchiyo ku saabsan in shaqaalaha Gobolka wax u tarjumaan dadka ay u adeegayaan.
- Shaqaalaha gobolku waa in ay adeegsadaan turjubaano xirfad leh ilaa ay Waaxda Khayraadka Dadku ka soo saarayso shuruuc ku saabsan in shaqaalaha Gobolka ay u wax u tarjumaan dadka ay u adeegayaan.
- Waaxda Kheyraadka Dadku waa inay hubisaa in shaqaalaha Gobolka ee turjumaada sameeyaa ay lacag ku filaan ku helaan wax tarjumidda.
- Hay'daha gobolku waa inay lacag siiyan dadka ku hadla luqado badan si ay uga caawiyaan shaqaalaha Gobolka inay ku tababaraan xirfadaha caawinta luqadda. Hay'adaha gobolku waa inay xaqiijiyaan in shaqaalaha Dawladdu ay si joogto ah u tababartaan.
- Hay'adaha gobolku waa in ay ku gacansiiyaan shaqaalaha Gobolka barashada sida loo caawiyo dadka u baahan adeegyada luqadda haddii shaqaalaha Gobolku aanay si fiican shaqadas u qaban.

### • **Farsamada iyo Khayraadka**

Talooyinkani waxa ay la xiriiraan Websiteyda dawladda gobolka iyo barnaamijyada kulan muuqaalka ah. Shabakadda internetka ee gobolku waxay u baahan yihiin isbeddello lagu sameeyo si dadka isticmaala luqadaha aan Ingiriiska ahayn ay u isticmaalaan.

Natiijooyinka:

- Inta badan websiteyada dawladda Gobolku ma muujiyaan linkiyada webka ee dukumentiyada la turjumay ama ogeysiisada kaalmada luqadda ee meelaha si fudud loo akhriyi karo.
- Inta badan website-yada dawladda Gobolka waxay ku qoranyihii af Ingiriis oo keliya. Qaar ka mid ah website-yada dawladda gobolka ayaa isticmaala Tarjumaadda Google-ka. Google-ka wax lagu tarjumo wuxuu inta badan sameeyaa khaladaad tarjumaad oo halis noqon kara.
- Websiteyada dawladda gobolka ee ay dadku ka caban karaan adeegyada dawladda dhamaantood waa Af Ingiriis.
- Websiteyada dawladda gobolku mararka qaarkood ma shaqeeyaan haddii aad isticmaasho telfoonada casriga ah ama tablet-ka. Dadka Madow ama Isbaanishka ah waxay isticmaalaan taleefannada casriga ah ama tablet-yada in ka badan dadka caddaanka ah ee aan Isbaanishka ahayn ee ku nool Maraykanka.
- Inta badan fariimaha la xiriira badbaadada ee dawladda Gobolka dirto waxay ku baxaan Ingiriis. Inta badan fariimaha badbaadada ee dawladda Gobolku ma laha qoraallo ama qoraalo la turjumay oo afaf kale ah.
- Qaybaha kala duwan ee dawlada gobolka dhamaantood waxay isticmaalaan barnaamijyo kombuyuutar oo kala duwan si ay u qabtaan kulamo muuqaal ah. Iisticmaalka barnaamijyo kala duwana waxay jahawareer ku tahay dadka la kulmaya shaqaalaha Gobolka. Zoom/ZoomGov waxay leedahay sifooyinka ugu fiican ee la shaqaynta turjubaanada.

Talooyin:

- Website kasta oo dowldda goboleedka Vermont waa in uu ku jiraa:
  - Bog dadka u sheega sida loo helo kaalmo luqadeed oo bilaash ah.
  - Afeef dadka u sheegaya khatarta isticmaalka tarjumaadda Google-ka. Afeeftu waa inay dadka u sheegtaa sida loo helo kaalmada luqadda ee bilaashka ah.
  - Bogagga websiteyada oo loo turjumay luqado kale oo dadka u oggolaada inay cabasho ka gudbiyaan adeegyada dawladda. Bogagga cabashada ee la turjumay waa inay sharaxaan sida cabasho loo sameeyo.
  - Dadka aan ku hadlin Af Ingiriiska ma fahmi karaan micnaha linkiyada websiteyada hadii lagu qoro Ingiriisi. Website-yada gobolka waa in ay had iyo jeer

muujiyaan link-yada waraaqaha la turjumay ee luqadda dukumeentigu ku qoran yahay.

- Shaqaalaha gobolku waa inay hubiyaan in website-yada gobolka ay shaqeeyaan marka aad isticmaalayo telfoonada casriga ah ama tablet-ka. Waa inay hubiyaan in website-ka Gobolka uu ku shaqeeyo telfoonada casriga ah ama tablet-ka mar kasta oo ay soo kordhiyaan macluumaad cusub oo website-koodana ku daabacaan.
- Hay'adaha dawladu waa inay u turjumaan fariimaha badbaadada ee muhiimka ah luuqadaha kale ee aan Ingiriiska ahayn. Hay'adaha dawladu waa inay fariimaha badbaadada ee muhiimka ah sameeyaan iyadoo muuqaal ah si ay u caawiyaan dadka aan wax akhrin karin. Farriimaha badbaadada fiidowyada waa in ay ku jiraan qoraallo furan oo Ingiriis ah iyo qoraallo xiran oo luqadda fiidowga ah. Qoraallada furan had iyo jeer waxay ka muuqdaan shaashadda. Qoraallada furan waxa ay caawinyaan dadka aan fahmi karin sida loo shido qoraallada xiran.
- Dawladda Gobolku waa in ay doorataa hal barnaamij oo ay u isticmaali doonto dhammaan kulamad muuqaalka ah. Haddii dawladda Gobolku aanay dooran hal barnaamij, waa inay daabacdaa tilmaamaha isticmaalka barnaamij kasta. Dawladda Gobolku waa in ay u tarjumtaa tilmaamaha kulanka muuqaalka 14 luqadood oo qoraal ah oo ay ku talisay warbixintani iyo muuqaal Luqadda dadka maqalka la' ee Ameerika.
- Shaqaalaha gobolku waa inay soo diraan tilmaamaha kulanka muuqaalka ah oo ay la socdaan dhammaan casuummaadda kulanka muuqaalka. Tilmaamuhu waa inay dadka u sheegaan wax ku saabsan kaalmada luqadda bilaashka ah.
- Lifaaga B ee warbixinta waxa ku xusan macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan habka ugu wanaagsan ee loo isticmaalo Zoom turjubaano leh.
- **Kobcinta Xirfadda iyo Aqoonta**

Turjubaan waa adeeg bixiye luqadeed. Natiijooyinkan iyo taloooyinkani waxay la xiriiraan hubinta in bixiyeyaaasha adeega luqadda ay ku wanaagsan yihiin shaqadooda.

Natiijooyinka:

- Bixiyeyaasha adeegga luqadda ee aan ku noolayn Vermont waxaa laga yaabaa inaysan ogeyn maclumaadka gaarka ah ee Vermont. Maclumaadka gaarka ah ee Vermont waxa ka mid noqon kara magacyada goobaha.
- Bixiyeyaasha adeegga luqadda ee ay shaqaalaha gobolku weydiyaan kaalmada luqadda had iyo jeer kuma fiicna shaqadooda. Caadi ahaan, aad bay ugu fiican yihiin shaqadooda. Ganacsiyada adeegga luqadda ee la shaqeeya dawladda Gobolka waxay leeyihin barnaamijyo tababar shaqaale u gaar ah.
- Aad bay muhiim u tahay bixiyeyaasha adeegga luqadda inay helaan tababar gaar ah marka ay ka shaqeeyaan goobaha daryeelka caafimaadka ama goobaha sharciga. Isbitalku waa tusaale goob daryeel caafimaad. Qolka maxkamaddu waa tusaale goob sharci. Khaladaadka adeegga luqadda ee goobta daryeelka caafimaadka ama goobta sharciga waxaa ka dhalan ka cawaaqib xun.
- In dadka lagu xujiyeeyo heesashada shati ama shahaado waxay ku adkeyn kartaa dadka inay ku shaqeeyaan adeeg bixinta luqadda. Sababtoo ah, shatiga ama shahaadooyinku waxay u baahanyihin qarash.
- Shaqaalaha waaxda Garsoorka ee dawladda Gobolku waxay samaynayaan xeerar lagu hubinayo in adeeg bixiyayaasha luqaddu ay leeyihin xirfado sharci.
- Sharciyada helitaanka adeega luqadda ee dawladda dhexe ayaa sheegaya in hay'adaha gobolku ay ku qasban yihiin inay turjumaan imtixaannada iyo maclumaadka tababarka ee shaqooyinka aanay dadku ku qasbaneyn inay Ingiriiska yaqaanaan.

Talooyinka:

- Sharci-dejinta Gobolka waa in ay sameeyaan dadaal badan oo ayna shaqaaleysiyaan dad ku nool Vermont oo u shaqeeynaya qaab adeeg bixiyayaal luqadeed. Bixiyaha adeegga luqadda iyo barnaamijyada tababarka shaqada ayaa shaqaaleysiin doona dad badan oo kala dhaqamo duwan si ay ugu noolaadaan Vermont. Bixinta mushahar wanaagsan oo loogu talagalay bixiyayaasha adeegga luqadda waxay soo jiidan doontaa dad badan inay ka shaqeeyaan Vermont.

Sharci-dejinta gobolku waa inuu waydiyaa dadka yaqaan adeegyada luqadda inay ka wada shaqeeyaan samaynta sharciyada shatiga ama shahaadooyinka gobolka Vermont. Xeerarku waa inay u fududeeyaan dadka ka shaqeeya adeeg bixiyayaasha luqadda inay sii wataan shaqadooda. Qoylayaha ay tahay inay gacan ka geystaan samaynta xeerarka waxaa ka mid ah:

- Ganacsiyada siiya adeegyada luqadda hay'daha Gobolka
- Xafiiska Sinnaanta Jinsiyadaha
- Xafiiska Xeer ilaalinta Xirfadlayaasha

- Dadka u baahan adeegyada luqadda
- Dawladda Gobolku waa in ay bixisaa kharashka adeeg bixiyayaasha luqadda si ay u helaan shati ama shahaadooyin. Tani waxay ka fududeyn doontaa in la hubiyo in dadku ay sii wadi karaan shaqada bixinta adeegga luqadda.
- Waa in dawladda gobolku abuurtaa hab ay dadku cabashadooda ku gudbin karaan haddii adeeg bixiyaha luqaddu uu si aan wanaagsaneyn ula dhaqmo.
- Hay'adaha dawladda gobolku waa inay tarjumaan macluumaadka tababarka iyo imtixaannada shaqooyinka meelaha aanay dadku u baahneyn inay yaqaaniin luqadda Ingiriiska. Waxaad halkan ka akhrin kartaa sheeko ku saabsan dadka ku shaqeyn karay darawalnimada baska iskuulka ka dib markii ay halkaan hoose ka heleen macluumaad ku saabsan luqadaha ay ku hadlaan. "Iyadoo darawallada basaka ay gabaabsi yihii, waalidiinta soo-galootiga ah ee Winooski waxay qaataan doorka kaxeynta basaska," La daabacay Diseembar 29, 2022, waxaa qoray Auditit Guha

<https://vtidigger.org/2022/12/29/with-bus-drivers-in-short-supply-winooskis-immigrant-parents-take-the-wheel/>.

- Talooyin ku saabsan in la raaco xeerarka kaalmada luqadda ee dadka naafada ee mareeykanka ah.

Talooyinkani waxay ku saabsan yihii hubinta in dawladda Gobolku raacdho sharciga xiriirka ee Xeerka Naafada Maraykanka. Xafiiska Sinnaanta Jinsiga wuxuu u mahadcelinayaahogaamiyayaasha Waaxda Naafada, Gabowga, iyo si madaxbaan u noolaashaha sida ay gacan uga geysteen qaybtan.

Inta u dhaxaysa 62,000 iyo 125,000 qof oo ku nool Vermont ayaa si buuxda wax u maqli karin. 33%-50% dadka da'doodu ka weyn tahay 65 sano waxay qabaan xoogaa maqal la'an ah. Xafiiska Sinnaanta Jinsigu wuxuu taageerayaa dhammaan jinsiyadaha iyo qowmiyadaha ee baahiyaha gaarka ah qaba.

Shaqaalahaa dawladda gobolku waa inay u oggolaadaan dadka baahiyaha gaarka ah qaba inay go'aansadaan in sida ay rabaan wax ula xiriiraan. Website-kan waxaad ka heli kartaa macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan sharciga helitaanka adeega luqadda ee Dadka Ameerikaanka ah ee Baahiyaha Gaarka ah qaba:

<https://www.ada.gov/resources/effective-communication/>.

Natiijoooyinka:

- "Qaabiliidda naafada" waa waxyaabaha ay shaqaalaha gobolku sameeyaan si ay dadka naafada ah uga caawiyaan inay helaan adeegyada dawladda. Website-yada gobolka in yar ayaa leh bog internet ah oo laga codsan karo qaabilidda naafada.
- Website-yad gobolka ayaa dhamaantood laga sameeyay naqshad ay heli karaan dadka isticmaala tignoolajiyada wax caawisa. Website-yada Gobolka qaarkood lama heli karo marka shaqaalaha Gobolka ay soo geliyaan macluumaadka. "Nuxurka" waxaa loola jeedaa waxyaabaha sida sawirada, qoraalka, iyo muuqaalada.
- Dawladda Gobolku farriimaha degdegga ah ee muhiimka ah uma tarjunto Luqadda dadka maqalka la' ee Ameerika.
- Ku tiirsanaanta barnaamijiyada kombuyuutarrada si aad qoraallo muuqaal ah ugu samayso waxay horseedaa khaladaad. Qaladaadka qoraalku waxay khatar u noqon karaan dadka u baahan sharaxaad qoraaleed.
- Hababka qalabka maqalka ayaa muhiim u ah dadka isticmaala qalabka caawiya maqalka ama qalabka dhegaha. Qalabka maqalka caawiya ma yaalaan hal meel oo kamida dhismayaasha dawladda Gobolka Vermont.

Talooyin:

- Website kasta oo gobolku waa inuu lahaadaa bogga codsiga qaabilidda dadka baahiyaha gaarka ah qaba. Dawladda Gobolku waa in ay tarjumtaa bogga codsiga. Tani waxay caawin doontaa dadka naafada ah ee isticmaala luqadaha aan Ingiriisiga ahayn.
- Shaqaalaha gobolku waa inay hubiyaan in website-yada gobolka ay ahaadan mid ay heli karaan dadka naafada ah mar kasta oo lagu soo daro macluumaad. Lifaaqa B ee warbixinta waxaa ku xusan macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan helitaanka shabakadda website-ka.
- Dawladda Gobolku waa in ay u tarjumtaa dhammaan fariimaha deg-degga ah Luqadda Dadka maqal la' ee Ameerika.
- Hay'adaha gobolku waa in ay xaqiijiyaan in faahfaahin qoran laga sameeyo dhammaan fariimaha degdegga ah ee muhiimka ah. In qofku sameeyo sharraxaad qoran waxay ka hortagtaa khaladaadka khatarta ah.
- Qofku waa inuu dib u eego sharraxaad qoran ee tooska ah haddii Hay'adaha Gobolku sii wadaan adeegsiga sharraxaad qoraalalka ah.
- Farriimaha fiidowga ah waa inay lahaadaan tarjumaad qoran oo af Ingiriis ah. Sharaxaad qoraaleedku waxay caawiyaan dadka maqalka la' ee aan garanayn sida loo helo sharaxaadda qoraalka ah.

- Farriimaha fiidowga ah waa inay lahaadaan sharaxaad qoraal ah. Qoraallada xiran waxay caawiyaan dadka isticmaala bandhigyada indhoolayaasha inay akhriyaan fariimaha.
- Dawladda Gobolku waa in ay ku rakibtaa aaladda maqalka ee caawisa dadka dhagaha culus ugu yaraan hal qol oo shirarka ee dhismo dawladeed kasta. Dawladda Gobolku waa in ay hubisaa in dhammaan dhismayaasha dawladdu ay raacaan xeerarka Sharcia Naafada Ameerika. Tani waa muhiim si dadka naafada ah ay si badbaado leh uga guuraan dhismaha dowladda.

## **Soo jeedinta Qorshe Dheeri ah: Qiimaynta Baahiyaha Xiriirkha Luuqadaha Badan**

Dadka barta luuqada ingiriiska waa arday ku hadla luuqad aan Ingiriis ahayn. Dawladda federaalku waxay leedahay xeerar ku saabsan sida wax loo baro dadka dhigta luqadda Ingiriiska. Dadka barta luqadda Ingiriiska waa inay isku iskuul dhigtaan ardayda Ingiriisiga ku hadasha. Dadka dhigta luqadda Ingiriiska waa inay bartaan wax la mid ah waxa ay bartaan ardayda ku hadasha Ingiriiska.

Xiriiriyaasha luuqadaha badan yaqaan waxay ku hadlaan Ingiriis iyo luqado kale. Waxay ka shaqeeyaan iskuulada si ay u caawiyaan ardayda barata luqadda Ingiriiska. Xiriiriyaasha luuqadaha badan ku hadla waxay ka caawiyaan waalidiinta ardeyda barta luqadda Ingiriiska inay fahmaan nidaamka dugsiga. Ma garanayno inta isku xiryaasha luuqadaha badan ku hadli kara oo Vermont u baahan tahay si ay u caawiso dhammaan dadka barta luqadda Ingiriisiga. Hay'adda waxbarashadu waa inay ogaato inta isku xiryaal ee ku hadli kara luuqadaha badan ee Vermont. Sharci-dejinta Gobolka waa in ay Hay'adda Waxbarashada siiyan lacag ay ku sameyso arintaas. "Warbixinta Koowaad ee Kooxda Sinaanta Jinsiyada" oo logaga hadlayo boggaga 11 ilaa 12. Link-ga "Warbixintii Koowaad ee shaqaalaha Sinaanta Jinsiga" waa kan:

[https://racialequity.vermont.gov/sites/reap/files/doc\\_library/RETF%20Report%201%20FINAL.pdf](https://racialequity.vermont.gov/sites/reap/files/doc_library/RETF%20Report%201%20FINAL.pdf).

## **Lifaaqyada luqadda fudud oo kooban:**

### **Lifaaqa A: Qaamuuska erayada**

Qaamuusku waxaa ku xusan qeexitaanno kelmadaha la isticmaalay ee warbixintan ku jira. Wuxuu jira erey-bixin toos ah oo kooban oo ku saabsan qaybtan kadib.

## Lifaaqa B: Xogo Dheeraad ah

Lifaaqa B ee warbixinta waxaa ku xusan link-yo laga heli karo macluumaad dheeraad ah. Mawduucyada ku jira Lifaaqa B waxaa ka mid ah:

- Xogo ku saabsan qorshaynta barnaamijyada helitaanka luqadda.
- Xogo loogu talagalay helitaanka luqadda ee dadka maqal la'.
- xog lagu raacayo qawaaniinta Mareykanka ee Naafada.
- Xogaha loogu talagalay tijaabinta website-yada si loo eego haddii dadka naafada ah ay isticmaali karaan.
- Xogaha lagu weydiyo dadka inay kusoo gudbiyaan ra'yigooda ku saabsan qorshooyinka helitaanka adeega luqadda.
- Habka ugu wanaagsan ee loo isticmaalo Zoom/ZoomGov markaad la shaqaynayo turjubaanada luqadda dhegoolada.

## Lifaaqa C: Qiyaasta Dadweynaha ee dadka isticmaala luqadaha aan Ingiriiska ahayn ee Vermont

Lifaaqa C ee warbixinta waxaa ku xisan liiska tirada qaxootiga u soo guuray Vermont intii u dhaxaysay 2012-2022. Lifaaqa C waxa uu ka hadlayaa Hay'adda Adeegga Aadanaha, Guddiga dadka aqoontooda Af Ingiriisku yartahay. Hay'adda Adeegga Aadanaha, Guddiga dadka aqoontooda Af Ingiriisigu yartahay waa koox shaqaale Dawladeed ah oo soo gudbiya macluumaadka ku saabsan adeegyada helitaanka luqadda. Xubnaha Guddiga dadka aqoontooda luqadda Ingiriisku yartahay ee Hay'adda Adeegga Aadanaha waxa ay ka fikirayan in ay beddelaan magaca guddiga. Waxay rabaan inay u beddelaan si kale halkii ay ka ahaan lahaayeen "Aqoonta luqadda ingiriiska ee yar". Beddelista magaca waxay ixtiraam u muujin doontaa dadka adeegsada luqadaha aan Ingiriiska ahayn.

## Lifaaqa D: Talooyin ku saabsan Qaabka Qorshayaasha Helitaanka Luuqadda

Luqadda u qoran qaabka fudud oo kooban kuna xusan Lifaaqa D waa luqad sida fudud loo qoray lana soo koobay oo ku jirta Lifaaqa A. Lifaaqa D waxa uu leeyahay tusaale ahaan qorshe helitaanka adeega luqadda oo ay hay'adaha Gobolka isticmaali karaan. Tusaalahaa qorshaha helitaanka adeega luqadda waxa uu isticmaalaa talooyinka laga soo xigtay Warbixinta Helitaanka adeega Luuqadda.

## Lifaaqa E: Waaxda Shaqada SharePoint Buugga Hawlaho Helitaanka Luuqadda

Lifaaqa E ee warbixinta waxaa ku xusan tusaale buug-gacmeedka hawlgallada helitaanka adeega luqadda ee Waaxda Shaqada Vermont. Lifaaqa E ee warbixinta waxaa ku xusan maclumaad dheeraad ah oo ku saabsan la shaqaynta turjumaanada.

## Lifaaqa F: Abriil 2022 Dukumentiga Kulanki fikirwadaagga helitaanka adeega luqadda oo kooban.

Lifaaqa F ee warbixinta waxaa ku xusan qoraallada ka soo baxay shirkii helitaanka adeega luqadda ee Abriil 2022. Qoraalada waxaa ka mid ah:

- Mawduucyada looga hadlay kulanka.
- Yaa shirka joogay.
- Sida shirka loo soo agaasimay.

## Lifaaqa G: Qiimeynta qarashka tarjumidda dokumintiga muhiimka ah oo lasoo koobay oo ayna sameysay Laanta Fulinta.

Lifaaqa G ee warbixinta wuxuu sharaxayaa mashruuca cilmi baarista dukumeentiga muhiimka ah ee Xafiiska Sinnaanta Jinsiyadaha. Xafiiska Sinnaanta Jinsiyada kaliya wuxuu eegay dokumentiyada muhiimka ah ee yaala waaxda fulinta. Lifaaqa G wuxuu sharxayaa inta lacag ee laanta fulinta ee turjumaada dukumeentiga muhiimka ah ay ku kici karto. Lifaaqa G waxa uu ka hadlayaa inta lacag ah ee qaybo ka mid ah dawlad-goboleedka ku kharash gareeyeen adeegyada helitaanka adeega luqadda waagii hore.

## Lifaaqa A: Qaamuuska (macnaha Erayada Muhiimka ah)

**Sharciga Naafada Maraykanka** - Sharci federaali ah oo qeexaya sida dawladaha, ganacsiyada, iyo qeybaha kale ay ula dhaqmaan dadka naafada ah. Ka eeg boggan internet-ka ee Sharciga Naafada Ameerika sharciyada helitaanka adeega luqadda: <https://www.ada.gov/resources/effective-communication/>.

**Madax bannaanida Xiriirka** - Awoodda qofku u leeyahay inuu xakameeyo macnaha iyo dareenka erayadiisa ama tilmaamaha. Qofku wuxuu u madax banaanyahay hab xiriirkisa marka uu la shaqeyeo turjumaan.

**Turjubaanka** – Turjubaanka waxa loo tababbaray in uu u gudbiyo macnaha iyo dareenka qof hal luuqad ku hadla una gudbiyo qof luqad kale ku hadla. "Fasiraada" waa waxa uu turjumaanku sameeyo. Macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan noocyada kala duwan ee tarjumaadda:

<https://www.ncihc.org/assets/documents/NCIHC%20Terms%20Final080408.pdf>.

**Aqoonta Af Ingiriiska ee xaddidan (LEP)** - waxay qeexaysaa dadka aan fahmeynin ama ku hadlin Ingiriiska iyo sidoo kale qof ku hadla Ingiriiska luqaddiisa koowaadna yahay.

**Adeegyada Helitaanka Luuqadda/Adeegyada Caawinta Luuqadda** – waxyaalaha caawiya qofka aan luqad ku hadlin inuu fahmo warbixin. Tusaalooyinka adeegyada helitaanka luqadda/adeegyada cawimaadda luqadda waxaa ka mid ah:

- In dadka loo sheego in dowladdu ay lacag siineyso turjubaan si ay uga caawiyaan inay la xiriiraan/hadlaan dadka kale.
- Codsashada turjumaan si uu u caawiyo shaqaalaha Gobolka inuu la hadlo qof luqad kale ku hadla.
- Ku qorista ama saxiixidda dokumentiyada luqadda uu qofku fahmayo.
- Isticmaalka tignoolajiyada sida qalabka maqalka saacida si looga caawiyo qofka maqal la' inuu sii fiican wax u maqlo.
- Isticmaalka kaararka "Waan hadlaa" si aad u ogaato luqadda uu qofku isticmaalo, looguna yeero turjumaan.

**Helitaanka adeeg Macnaha leh** - marka qofka aan fahmin luqadda ugu badan ee lagu hadlo uu helo adeeg dowladeed la mid ah midka ku hadla luqadda inta badan lagu hadlo. Qofku wuxuu helayaa adeeg hagaagsan marka uu haysto xorriyadda ah inuu cida uu rabo la xiriiri karo.

**Luqadda sida Fudud/fasiixa ah u qoran** – hab wax loogu qoro Ingiriisiga oo ay fududahay in la akhriyo lana fahmo. Macluumaad dheeraad ah halkan ayaad ka heli kartaa: <https://www.plainlanguage.gov/resources/checklists/checklist/>.

**Turjumaada** – In dukumeenti qoran, maqal, ama muuqaal loo tarjumo luqad kale. Waxaad u baahan tahay muuqaal qof ku hadlaya luqadda dadka maqalka la' si aad dukumeenti qoran ugu turjunto luqada dadka maqalka la'.

**Tarjumidda Muqaalada iyagoo meel fog la joogo** - marka turjumaanku ka shaqeyeo meel ka duwan meesha ay ku suganyihiin dadka ay ka caawiyaan. Turjubaanada

Muuqaalka fogan araga waxay isticmaalaan kaamirada webka ama telfoonada casirga ah si ay muqaal ugu soo diraan turjubaanka. Wuxuu u baahan tahay internet xoog leh oo la isku halayn karo si aad u samayso tarjumaad fog oo muuqaal ah. Qof kastaa wuxuu u baahan yahay inuu arko gacmaha qofka ku hadalaya luqada dadka maqalka la'. Dadku waxay samayn karaan tarjumaad fog oo muuqaal iyagoo tarjumaya luqadaha lagu hadlo.

**Dukumentiyada Muhiimka ah** - macluumaaq qoran oo muhiim u ah fahamka adeegga dawladda. Ka eeg "Dukumentiyada Muhiimka ah" wixii macluumaaq dheeraad ah.

## Lifaaqa D: Qaabka Lagu taliyay Qorshayaasha ugu yare e Helitaanka adeega Luuqadda (Luuqadda oo fudud oo qaab koobana u qoran)

Xafiiska Sinnaanta Jinsigu waa qayb ka mid ah Hay'adda Maamulka. Tusaalahaa soo socda qorshaha helitaanka adeega luuqadda wuxuu isticmaalaa dhammaan taloooyinka Xafiiska 2023 ee Warbixinta Helitaanka adeega Luuqadda ee xafiiska Sinaanta Jinsiyada. Tusaalahaa "qorshaha" helitaanka adeega luuqadda wuxuu u shaqayn doonaa Hay'adaha Gobolka si la mid ah Hay'adaha Maamulka.

"Adeegyada loo qabto isla markii u qofku yimaado" ama "adeegga miiska xafiiska so dhaweynta" waa marka ay dadku aadi karaan xafiiska gobolka oo ay caawimaad weydiisan karaan shaqaalaha. Inta badan waaxyada iyo xafisyada hay'adda maamulka ma bixiyaan adeegyada lo qabto marku qofku isagoo socdo xafiska yimaado, marka lagaa reebo Waaxda maktabadaha. Maktabaduhu waa meelo muhiim ah oo ay dadku ka helaan caawinta adeegyada dawladda. Waaxda Maktabadu waa inay abuurtaa qorshe helitaanka adeega luuqadda oo u gaar ah, kaas oo ku jiraan qaybo dadka toos loogu adeegayo marki ay yimaadaan. Waxaa jira qaybo ikhtiyaari ah oo ka mid ah qorshaha helitaanka adeega luuqadda. Qaybaha ikhtiyaariga ah waxaa ka mid ah:

- Adeegyada loo sameyo marku qofku toos u yimaado/adeegga miiska xafiiska soo dhaweynta.
- Xiririka degdegga ah.
- Tababarka shaqada iyo macluumaaqka imtixaanka.

Qaabka qorshaha ugu yar ee helitaanka adeega luuqadda ayaa isbeddeli kara haddii Golaha Sharci-dejinta ee Gobolka ama Xafiiska Guddoomiyaha gobolku uu sameeyo xeerar cusub oo ku saabsan helitaanka adeega luuqadda. Hay'adaha isticmaala qaabkan waxay ku dari karaan qaamuuska Lifaaqa A si ay u qeexaan ereyada muhiimka ah.

Waqtigii u dambeeyay ee la cusboonaysiiyay Qorshahan: Talaado, Janaayo 23, 2023

- **Bayaanka Qiyamka**

Hay'adda Maamulka ee Vermont ayaa kormeerta hawlaho dawlada Gobolka. Hay'adda Maamulka waxa ay ka kooban yihiiin 9 Waaxood iyo Xafiisyo. Hay'adda Maamulku waxay bixisaa adeegyo saameeya qof kasta oo Vermont ku sugan. Hay'adda Maamulku waxa ay balan qaadysaa in ay siiso adeegyada kaalmada luuqada dhamaan dadka Vermont ku nool. Hay'adda Maamulku waxa ay ballan qaadysaa in ay ixtiraamto kala duwanaanshaha dhaqameed ee dhammaan dadka ku nool Vermont marka ay bixinayso caawimaadda adeega luqadda.

- **Wuxuu u baahan yahay Qiimayn/Qorshayaasha adeeg gaarsiinta.**

Hay'adda Maamulku ma hayso tirade saxda ah ee inta qof ee ku nool Vermont oo ku hadla luqadaha aan Ingiriiska ahayn. Hay'adda maamulku ma garanayso inta qof ee isticmaala luqad kasta marka laga reebo Ingiriiska. Hay'adda Maamulku waxa ay qori doonta xogtan soo socota si ay wax uga ogaato macluumaadkaas:

- Luuqada uu qofku isticmaalo marka uu doonayo caawimaada luqadda.
- Nooca adeegyada kaalmada luqadda ee Hay'adda Maamulku ay siiso.
- Qarash intee intee la'eg ayaa ku baxaya in dadka la siiyo adeegyada helitaanka luqadda.

Hay'adda maamulku kuma qori doonto macluumaadka shakhsiyeed isla meesha ay ku qoran yihiiin macluumaadka adeegyada kaalmada luqadda. Macluumaadka shakhsiga ah waxaa ku jira waxyaabo sida magaca qofka ama taariikhda dhalashada. In gooni loo ilaaliyo xogta shaqsiga ee gaarka ah waxay xafideysaa xogaha gaarka ah ee dadka.

Hay'adda Maamulka ayaa dib u eegis ku sameyn doonta helista adeegyada luuqada hal mar sanadkii 5ta sano ee ugu horeysa. Hay'adda Maamulka ayaa dib u eegis ku sameyn doonta helista adeega luuqada hal mar 5tii sanaba, kadib 5ta sano ee ugu horeysa.

Hay'adda Maamulka ayaa waydiin doonta ra'yiga dadka u baahan adeega luqadda si ay u diyaariyaan barnaamijyada adeega luqadda. Waxyaalaha ay Hay'adda Maamulku qorshaynayso inay sameyso si ay ula xiriirto dadka u baahan adeega luqadda waxa ka mid ah.

- In la qabto shirar fool ka fool ah iyo mid khadka tooska ah si looga hadlo baahiyaha dadka ee helitaanka adeega luqadda.

- Bixinta adeeg kasto oo dhanka luqadda ee dadku u baahan yihin si ay uga qaybgalaan shirarka.
- In dadka loogu sheego wax kastoo ku saabsan shirarka helitaanka adeega luqadda iyadoo la isticmaalayo bogga Hay'adda Maamulka.
- In loo turjumo ogeysiisyada kulanka 14 luqadood oo qoraal ah iyo muuqaal luqadda dadka maqalka la' ee Mareykanka.
- In lala hadlo qeybaha bulshada ee u adeega dadka u baahan adeega luuqada si ay u caawiyaan kor u qaadida shirarka.
- In qaab online ah loo tarjumo faallooyinka ku saabsan helitaanka adeega luqadda iyo waraaqaha cabashooyinka ilaa 14 luqadood iyo muuqaal ku saabsan Luqadda dadka maqalka la' ee Ameerika.
- In lagu keydiyo faallooyinka iyo cabashooyinka la tartjumay website-ka Hay'addka maamulk si ay mustaqbalka u fududeyso horumarinta qorshaha helitaanka adeega luqadda.

### 3. Ogeysiinta Adeegyada

Hay'adda Maamulka ayaa dadka u sheegi doonta sida loogu heli karo adeegyada luqadda oo ku qoran 14 luqadood iyo muuqaal ku saabsan Luqadda dadka maqalka la' ee Mareykanka.

14-ka luqadood ee qoran waxaa ka mid ah:

- Carabi
- Boosniyaan
- Burma
- Daari
- Faransiis
- Kiruundi
- Xuruufta Af Shiinees-ka ah oo la fududeeyay ee loo isticmaalo in lagu qoro Af Mandarin-ka Shineeska
- Neebaali
- Baashtuu
- Soomaali
- Isbaanish

- Sawaaxili
- Yukreeniyaan
- Fiyatnaamiis

Hay'adda maamulka ayaa ogeysiis ku saabsan adeegyada luqadda soo gelin doonta shabakadeheda internet-ka. Ogeysiiska waxaa lagu qori doontaa qeybta sare ee bogga hore iyadoo far waaweyn ku qoran, ahna qoraal si fudud loo akhrin karo. Website-ku wuxu kusoo bandhigi doonaa linki kugu xiraya ogaysiis kasta oo la turjumay ee quseeya adeega luqadda iyo luqadda lagu turjumay.

Hay'adda maamulka ayaa dadka u sheegi doonta adeegyada kaalmada luqadda bilaashka ah mar kasta oo ay qofka usoo dirto boosto lana weydiyo jawaab. Ogeysiiska adeegyada kaalmada luqadda bilaashka ah ayaa dadka baahiyaha gaar ah qaba u sheegi doona waxyaabaha ku saabsan meelaha ay ka heli karaan ilaha isgaarsiinta/xiriirka oo bilaash ah.

#### 4. Adeegyada Caawinta Luuqadda

Shaqaalahay Hay'adda Maamulka ayaa isticmaali doona bixiyeyaasha adeegga luqadda oo tababaray si ay u caawiyaan dadka u baahan in laga caawiyo luqadda leh. Shaqaalahay Hay'adda Maamulka ee ku hadla luqado ka badan Ingiriisi wax uma turjumi doonaan qof ilaa Waaxda Shaqaalahay ay hubiso inay samayn karaan oo xirfadi iyo aqoondeedi leeyihin. Shaqaalahay Hay'adda Maamulka ee ku hadla luqado ka badan Ingiriiska wax uma tarjumi karaan qof haddii ay ka hor imaaneyso Xeerka Anshaxa Shaqaalahay Gobolka Vermont.

Waax ama Xafiis kasta oo ka tirsan Hay'adda Maamulka ayaa waydiisan doonta ugu yaraan laba shaqaale inay joogan barta laga gudbiyo codsiyada kaalmada luqadda. Hal shaqaale ayaa noqon doona qofka ugu horreeya ee ay dadku wici karaan haddii ay u baahan yihiin adeegyada kaalmada luqadda. Shaqaalahay labaad ayaa ku caawin doona haddii kan koowaad uusan joogin. Hay'adda maamulku waxay u ogolaanaysaa waaxyada iyo xafiisyada inay shaqaaleeyaan shaqaale cusub haddii laba shaqaale ahi ku filnaan waayaan.

Shaqaaluhu waxay dadka u soo diri doonaan tilmaamo loogu talagalay software quseeya kulan muuqaaleed mar kasta oo ay qabtaan shirarka muuqaalka/fidiyowga. Hay'adda Maamulka ayaa u tarjumi doonta tilmaamaha software-ka kulanka fiidiyowga 14 luqadood oo qoraal ah iyo muuqaal ku saabsan Luqadda dadka maqalka la' ee Ameerikaanka. Website-ka Hay'adda Maamulka ayaa tusi doona linkiyo ku saabsan tilmamaha software-ka loo isticmaalo kulanka fiidiyowga oo ku qoran luqadda lagu turjumay.

## Dukumentiyada Muhiimka ah

Hay'adda Maamulka waxay isla markiiba ogaan doonta dukumeentiyada muhiimka ah. Dukumeentiyada muhiimka ah mar walba waxaa loo tarjumi doonaa luqad aan Ingiriisi ahayn marka ay jiraan:

- Ugu yaraan 1,000 qof oo ku nool Vermont oo ku hadla luqadda.

AMA

- 5% tirada guud ee dadka Vermont ku nool waxay ku hadlaan luqadda, hadba tirada yar.

Haddii dadku ay codsadaan dukumeenti muhiim ah in la turjumo, Hay'adda Maamulka ayaa midkood:

- U turjumi doonta dukumeentiga muhiimka ah luqadda laga codsado.

AMA

- Wuxuu dib u eegi doonaa dukumeentiyada muhiimka ah ugu yaraan hal mar sannadkii. Hay'adda Maamulka ayaa cusboonaysiin doonta dukumeentiyada muhiimka ah ee la turjumay mar kasta oo ay cusboonaysiiso dukumeentiga muhiimka ah ee asalka ah.

Hay'adda maamulka waxay qoraalo kooban oo luqad fudud ku qoran ka sameyn doontaa dukumeenti dheer ah ka hor inta aan latarjumin.

Waax ama xafiis kastaa waxay xaqiijin doontaa in ugu yaraan hal shaqaale uu mas'uul ka yahay ilaalinta dukumentiyada muhiimka ah mar walba. Shaqaaluhu wuxuu dib u eegi doonaa dukumeentiyada muhiimka ah ugu yaraan hal mar sannadkii. Hay'adda Maamulka ayaa cusboonaysiin doonta dukumeentiyada muhiimka ah ee la turjumay mar kasta oo ay cusboonaysiiso dukumeentiga muhiimka ah ee asalka ah.

Website-yada Hay'adda Maamulka ayaa ku tusi doona linkiyo kugu xiraya dukumeentiga la turjumay oo ku qoran luqadda dukumeentiga lagu turjumay.

## Wesbsite iyo Isgaarsiinta Elektarooniga ah

Dhammaan Waaxyada iyo Xafiisyadu waxay cusboonaysiin doonaan xogta ku qoran website-yadooda si ay ugu daraan ogeysiiska ku saabsan adeegyada kaalmada luqadda. Hay'adda Maamulka ayaa ogeysiiska u tarjumi doonta 14 luqadood iyadoo qoraal ah iyo muuqaal ku saabsan luqadda dadka maqalka la' ee Mareykanka.

Website-ku wuxuu ku tusi doonaa linkiyo kugu xiraya farriimaha soo dhawaynta ee la turjumay oo ku qoran afka farriimaha soo dhawaynta ee la turjumay.

Hay'adda Maamulku waxay ogsoontahay in tarjumaadda Google-ka uu mararka qaarkood sameeyo khaladaad. Hay'adda Maamulka ayaa bayaan ka hadlaya khataraha Google si toos ah wax loogu tarjumo gelin doonta Website-keeda. Bayaanka sharxayaa khataraha waa "afeef." Afeefta in Google toos wax loogu tarjumo ayaa dadka u sheegi doonta adeegyada luuqada ee bilaashka ah. Afeeftu waxa lagu qori doonaa website-ka, meel u dhow botonka Google Translate. Hay'adda Maamulka ayaa afeefta toos wax ugu tarjumidda Google-ka u tarjumi doonta 14 luqadood iyadoo qoraal ah iyo fiidiyow Luqadda dadka maqalka la' ee Maraykanka. Website-ku wuxuu ku tusi doontaa linkiyo kugu xiraya afeefaha ku saabsan toos wax ugu tarjumidda Google-ka oo ku qoran luqadda afeefta lagu tarjumay.

Hay'adda Maamulku waxay xaqijin doontaa in website-yadeedu noqdan kuwa ay isticmaali karaa dadka araggoodu yaryahay ama baahiyaha kale qaba mar kasta oo ay website-yadeeda wax cusub kusoo qorto.

## 5. Tababarka Shaqaalaha ee Helitaanka Adeegyada Luuqadda

Waax ama xafiis kastaa wuxuu yeelan doonaa buug-hawleed loogu tala galay helitaanka adeega luuqadda. Buuga helitaanka adeega luuqadda waxaa lagu qori doonaa macluumaadka ay shaqaaluhu u baahan yihiin si ay u bixiyaan caawimaadda luuqadda.

Waax ama xafiis kasta ayaa daabacan doona nuql ka mid ah buuga ka hadlaya helitaanka adeega luuqadda. Nuqluka daabacan ayaa ku caawin kara haddii korontadu go'do ama adeegga internetka uu go'o.

Dhammaan shaqaalaha Hay'adda Maamulka waxay heli doonaan tababar ku saabsan helitaanka luuqadda sannadkii hal mar. Tababarka helitaanka adeega luuqadda waxaa ka mid noqon doona:

- Sida loo ixtiraamo dadka heesta dhaqamada kala duwan.
- Sida loola shaqeeyo turjumaanada.
- Sida qandaraaslayaasha Gobolka looga codsado adeegyada kaalmada luuqadda.

Hal hogamiye oo ka tirsan Waax iyo Xafiis kasta ayaa hubin doona in dhamaan shaqaalahooda ay helaan tababaro adeegyada luuqadda.

Shaqaalaha keena biilasha ama qaansheegta waxa lagu tababari doonaa inay u sameeyaan qaansheegyada adeegyada kaalmada luuqadda. Tababarka shaqaalaha ayaa gacan ka geysan doona la socoshada inta ay le'eg tahay kharashka ay bixiso

Hay'adda Maamulka ee adeegyada kaalmada luqadda. Shaqaaluhu ma diiwaangelin doonaan maclumaadka shakhsiyed isla meesha ay ku jiraan maclumaadka ku saabsan biilasha. Maclumaadka shakhsiga waxaa ku jira waxyaboo ay ka mid yihin magacyada dadka iyo taariikhda dhalashada.

## 6. Qiimaynta Barnaamijka Helitaanka adeega Luuqadda

Dawladda Gobolku waxay isticmaashaa "la xisaabtanka ku salaysan natiijooyinka" si ay u sheegto haddii awoodo bixinta adeegyada. Hay'adda Maamulka ayaa adeegsan doonta su'aalaha la xisaabtanka ku saleysan natiijooyinka si ay u ogaadaan haddii barnaamijyada helitaanka adeega luqadda ay guulaysteen.

Qaybo dheeri ah oo ka mid ah qorshooyinka helitaanka luqadda: karaka "Waan hadlaa"

Hay'adaha gobolka ee dadka siiya adeega miiska soo dhaweynta waxay ku dari karaan qaybahan soo socda.

Ku darida ikhtiyaari ah ee Qaybta 4. Adeegyada Caawinta Luqadda: Kaararka "Waan Hadlaa".

Shaqaaluhu waxay isticmaali doonaan kaararka "Waan Hadlaa" si ay u ogaadaan luqadda uu qofku isticmaalo. Xafiis kasta oo haysta kaararka "Waan Hadlaa" wuxuu lahaan doonaa qalab leh fiidyoow Luqadda dadka maqalka la' ee Maraykanka ee karaka "waan hadlaa". Shaqaaluhu waxay isticmaali karaan kaarka "Waan Hadlaa" ee fiidyoowga Luqadda dadka maqalka la' ee Ameerikaanka hadduu u yimaado qof ku hadlaya luqadda dadka maqalka la' ee Ameerika.

Ku darid ikhtiyaari ah ee Qaybta 5. Tababarka Adeegyada Caawinta Luqadda: Kaararka "Waan Hadlaa".

Shaqaaluhu waxay heli doonaan tabobar ku saabsan sidey u isticmaalayaan karka "Waan Hadlaa" inta lagu jiro tababarkooda sanadlaho ah ee adeega luqadda.

Qofka ku hadla luqado badan Hay'adda Gobolku lacag ayey ku siinaysaa si uu u aado xafiis dawladeed kasta saddexdii biloodba mar. Qofku wuxuu iska dhigayaa inuusan garanayn Ingiriisiga. Waxay fiiri doonaan sida ay shaqaaluhu uga caawiyaan qofka helitaanka adeegyada luqadda. Shaqaalaha aan si fiican u qaban shaqada waxaa

la siin doonaan caawimo dheeraad ah oo lagu barayo sida dadka loo siiyo adeegyada helitaanka luqadda.

#### Ku daird ikhtiyaari ah Qaybta 6. Qiimaynta Barnaamijka Helitaanka Luuqadda: Kaararka Adeegga koonterka/"Waan Hadlaa"

Hay'adaha gobolku waxay cabbiri doonaan sida wanaagsan ee adeega koonterku u shaqeeyo iyadoo la isticmaalayo su'aalaha xisaabtanka ku salaysan natiijada.

#### Qaybo dheeriya oo Ikhtiyaar ah kuna saabsan Qorshayaasha Helitaanka Luuqadda: Isgaarsiinta Degdegga ah

Qaar ka mid ah hay'adaha gobolka ayaa dadka u sheega macluumaadka la xiriira ammaankooda marki ay xaaladaha degdegga ahi jiraan. Lifaqa D ee Warbixinta Helitaanka adeega Luqadda waxa ku xusan tusaale qoraalka qorshaha helitaanka adeega luqadda lagula xiriyo marki ay xaalad degdega ahi jirto.

#### Qaybo dheeriya oo Ikhtiyaar ah oo Qorshayaasha Helitaanka Luuqadda: Waxbarashada Shaqada iyo Tababarka

Qaar ka mid ah hay'adaha gobolka ayaa leh barnaamijyo shatiyo ah oo loogu talagalay shaqooyinka aan dadku u baahnayn inay ku hadli karaan luqadda Ingiriiska si ay u qabtaan shaqooyinkaas. Lifaqa D ee Warbixinta Helitaanka adeega Luuqadda waxa ku jira qoraal tusaale ah oo ku saabsan tababarka shaqada iyo imtixaanka qorshaha helitaanka adeega luqadda. Hay'adaha gobolku waa in inay turjumaan xogtan ku saabsan tababarka shaqada iyo imtixaanka si ay u raacaan shuruucda helitaanka adeega luqadda ee federaalka.